

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΟ ΒΕΡΟΛΙΝΟ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ
ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ – ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

Επιμέλεια – Σύνταξη: Θεόδωρος Ξυπολιάς, Γενικός Σύμβουλος ΟΕΥ Β΄
Ιωάννης Μαρούτσος, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄
Μαρία Μουσουράκη, Γραμματέας ΟΕΥ Β΄

Μάιος 2024

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

A. ΒΑΣΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ – ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ.....	3
1. ΠΟΡΕΙΑ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΥ ΑΕΠ ΤΟ Α΄ ΤΡΙΜΗΝΟ 2024	3
2. ΕΜΒΟΛΙΜΗ ΈΚΘΕΣΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΟΦΩΝ – ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΜΑΧΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ.....	3
3. ΕΤΗΣΙΑ ΈΚΘΕΣΗ ΔΝΤ ΓΙΑ ΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ.....	4
B. ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ – ΚΛΑΔΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ / ΕΙΔΗΣΕΙΣ.....	6
1. ΠΕΡΙΟΔΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΈΡΕΥΝΕΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ/ ΔΙΗΚ.....	6
- <i>AHK World Business Outlook Spring 2024</i>	6
- <i>Economic Survey Early Summer 2024</i>	8
2. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ: ΥΠΟΧΩΡΗΣΗ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ ΩΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ	9
3. ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ– ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΑ	11
- ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΕ ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΚΑΓΚΕΛΑΡΙΟΥ ΓΙΑ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΑΥΞΗΣΗ ΚΑΤΩΤΑΤΟΥ ΩΡΟΜΙΣΘΙΟΥ ΑΠΟ 2025	11
- ΈΓΚΡΙΣΗ RENTENPAKET II ΑΠΟ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	12
Γ. ΕΝΕΡΓΕΙΑ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.....	13
1. 15 ^{ος} ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΟΥ PETERSBERG (ΒΕΡΟΛΙΝΟ, 24-26.04)	13
2. ΔΗΛΩΣΗ ΠΡΟΘΕΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΝΕΟΥ ΔΙΑΔΡΟΜΟΥ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ ΑΠΟ ΤΗ Β. ΑΦΡΙΚΗ.....	14
Δ. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ – ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	14
1. ΚΟΙΝΟ ΑΡΘΡΟ ΚΑΓΚΕΛΑΡΙΟΥ SCHOLZ – ΠΡΟΕΔΡΟΥ MACRON ΣΤΟΥΣ FINANCIAL TIMES.....	14
2. Η Γ/ΥΠΕΞ ΓΙΑ ΕΠΙΒΟΛΗ ΔΑΣΜΩΝ ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	15
3. ΝΕΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ AMAZON WEB SERVICES ΣΤΗΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑ.....	16
Ε. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ – ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ/ ΗΜΕΡΙΑΔΕΣ.....	17
1. ΈΝΩΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ – ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ (CWHR) –ΠΡΩΪΝΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ BITKOM.....	17

→ Παρακαλούμε σε περίπτωση αναδημοσίευσης να αναφέρεται η πηγή.
 → Εάν δεν επιθυμείτε να λαμβάνεται σε μηνιαία βάση το παρόν δελτίο, μπορείτε να μας ενημερώσετε σχετικά, ώστε να σας αφαιρέσουμε από τη λίστα αποδεκτών.

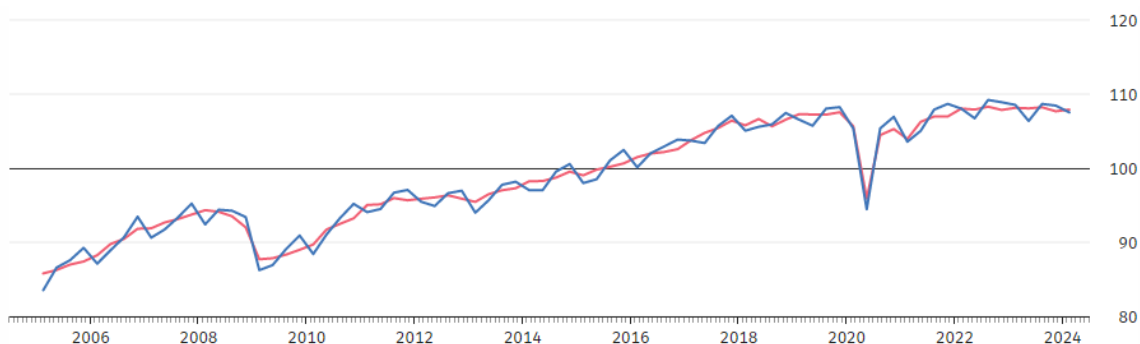
A. ΒΑΣΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ –ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ**1. Πορεία γερμανικού ΑΕΠ το α' τρίμηνο 2024**

Ισχνή άνοδο συγκριτικά με το προηγούμενο τρίμηνο (δ' τρίμηνο 2023) σημείωσε το γερμανικό ΑΕΠ το α' τρίμηνο 2024 της τάξης του 0,2%. Συγκριτικά, ωστόσο, με την αντίστοιχη περίοδο 2023, το ΑΕΠ κατέγραψε κάμψη -0,2%. Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση της γερμανικής Στατιστικής Αρχής (DESTATIS), η αδύναμη αυτή ανάπτυξη αποδίδεται στην άνοδοκατασκευαστικών επενδύσεων και εξαγωγών, η οποία αντισταθμίζεται σε μεγάλο βαθμό από την καταγραφόμενη κάμψη δαπανών ιδιωτικής κατανάλωσης.

Στις εκτιμήσεις τους, Γερμανοί εμπειρογνώμονες και οικονομικά ινστιτούτα δίνουν μια συγκρατημένη νότα αισιοδοξίας. Χαρακτηριστικά, η επικεφαλής του τμήματος προβλέψεων του Ινστιτούτου DIW (Βερολίνο), G. Dany-Knedlik, υποστηρίζει πως «είναι ακόμα πολύ νωρίς για ανοιξιάτικη διάθεση, αλλά οι προοπτικές είναι πολύ καλύτερες από ό,τι την τελευταία φορά».

Πορεία γ/ΑΕΠ

(κόκκινη γραμμή: προσαρμοσμένες τιμές, μπλε γραμμή: αρχικές τιμές, 2015=100)

Πηγή: Destatis

2. Εμβόλιμη Έκθεση Επιτροπής Σοφών – Συνέχιση της διαμάχης μεταξύ των μελών της

Εμβόλιμη Έκθεση για την πορεία της γερμανικής οικονομίας παρουσίασε στις 15.05 η Επιτροπή Σοφών προβλέποντας αναιμική άνοδο του γερμανικού ΑΕΠ της τάξης του 0,2% το 2024, και 0,9% το 2025. Σύμφωνα με την Επιτροπή Σοφών, η ιδιωτική κατανάλωση παραμένει αδύναμη, ενώ βιομηχανία και κατασκευαστικός κλάδος καταγράφουν μειωμένες παραγγελίες. Αναφορά γίνεται και στα διαρθρωτικά προβλήματα της οικονομίας, όπως η έλλειψη καταρτισμένου εργατικού δυναμικού και η ελλιπής συντήρηση των υποδομών. Οι εν λόγω εκτιμήσεις δεν απέχουν ουσιωδώς από αυτές της Γερμανικής Κυβέρνησης, που προβλέπει ανάπτυξη 0,3% το τ.έ.

Ωστόσο, την προσοχή από την ουσία των εκτιμήσεων της Επιτροπής Σοφών απέσπασε η συνεχιζόμενη διαμάχη μεταξύ των μελών της και, συγκεκριμένα, από τη μια πλευρά της Prof. Dr. Veronika Grimm, και από την άλλη της Προέδρου της Επιτροπής Prof. Dr. Monika Schnitzer με την οποία έχουν συνταχθεί τα υπόλοιπα 3 μέλη της Επιτροπής (Achim Truger, Ulrike Malmendier και MartinWerding). Υπενθυμίζεται ότι προ τριμήνου τα προαναφερθέντα 4 μέλη της Επιτροπής είχαν ζητήσει την παραίτηση της Dr. Grimm λόγω του διορισμού της τελευταίας στο Εποπτικό Συμβούλιο της Siemens Energy, αλλά εκείνη δεν συμφώνησε να παραιτηθεί.

Στο διάστημα που μεσολάβησε το κλίμα μεταξύ των μελών της Επιτροπής όχι μόνο δεν βελτιώθηκε, αλλά φαίνεται ότι επιδεινώθηκε, καθώς σε ένα από τα κεφάλαια της Έκθεσης η Dr. Grimm κατέθεσε μειοψηφούσα άποψη διαφωνώντας με τους 4 συναδέλφους της. Πρόκειται για

πρωτοφανή εξέλιξη, καθώς πάγια πρακτική της Επιτροπής είναι να αναζητεί συναινέσεις και να δημοσιεύει κείμενα, που εκφράζουν το επιτευχθέν consensus.

Ωστόσο, στο συγκεκριμένο κεφάλαιο, που αφορά στην απανθρακοποίηση των μεταφορών, η εν λόγω συναίνεση δεν κατέστη εφικτή και η Dr. Grimm επέμεινε στις θέσεις της. Συγκεκριμένα, υποστήριξε, σε σχέση με τα φορτηγά μηδενικών εκπομπών άνθρακα, ότι η κρατική χρηματοδότηση θα πρέπει να κατευθύνεται όχι μόνο στην ηλεκτροκίνηση, αλλά και σε άλλες τεχνολογίες, όπως οι κυψέλες υδρογόνου. Αντιθέτως, τα άλλα 4 μέλη της Επιτροπής υποστήριξαν ότι η κρατική χρηματοδότηση πρέπει να εστιασθεί στις ηλεκτρικές μπαταρίες. Μάλιστα, η Dr. Schnitzer εκτίμησε ότι *«μόνο με οχήματα με ηλεκτρικές μπαταρίες μπορούμε να κάνουμε πραγματικά κάτι για το κλίμα μέχρι το 2030»* και συμπλήρωσε πως *«τεχνολογική ουδετερότητα δεν σημαίνει δημιουργία παράλληλων υποδομών για όλες τις πιθανές τεχνολογίες με κρατική δαπάνη»*.

Από την πλευρά της η Dr. Grimm διατύπωσε δημόσια σοβαρές κατηγορίες κατά των συναδέλφων της υποστηρίζοντας ότι δεν αντιμετωπίζουν ισότιμα τις απόψεις όλων των ειδικών επί του θέματος και πως - σε αντίθεση με την πάγια έως τώρα πρακτική, *«δεν ήθελαν την επίλυση των διαφορών με συλλογικό τρόπο»*. Υπενθυμίζεται ότι η Dr. Grimm είναι μέλος του γ/Εθνικού Συμβουλίου για το Υδρογόνο και έχει επανειλημμένως ταχθεί υπέρ της ταχείας ανάπτυξης στη Γερμανία της Οικονομίας του (Πράσινου) Υδρογόνου.

Σημειώνεται ότι οι πρώτες διαρροές στο γερμανικό τύπο για την ανακύψασα διαφωνία εντός της Επιτροπής Σοφών έγιναν τη Δευτέρα 13.05, δύο ημέρες πριν από τη δημοσίευση της Έκθεσης. Το γεγονός αυτό καυτηρίασε η Dr. Grimm κατηγορώντας ευθέως τους συναδέλφους της για την εν λόγω διαρροή και υποστηρίζοντας ότι *«θα πρέπει να ανταγωνιζόμαστε με επιχειρήματα και όχι με τέτοιους τρόπους για την επικράτηση των απόψεών μας. Οι διαρροές απευθείας από την Επιτροπή βλάπτουν τον θεσμό.»*

Από την πλευρά της η Dr. Schnitzer εξέφρασε την έκπληξή της για τη διαρροή αλλά δεν θέλησε να απαντήσει στο ερώτημα δημοσιογράφων, κατά πόσο οι θέσεις της Dr. Grimm επηρεάζονται από την συμμετοχή της στο Εποπτικό Συμβούλιο της Siemens Energy. Αιχμές για τα κίνητρα της Grimm άφησε και το μέλος της Επιτροπής Dr. Malmendier, η οποία δήλωσε ότι *«η ανεξαρτησία των μελών της Επιτροπής είναι κομβικής σημασίας για την λειτουργία της και οιαδήποτε αμφισβήτηση της ανεξαρτησίας αυτής θα πρέπει να αποφεύγεται»*.

Η σοβαρή δυσλειτουργία της Επιτροπής Σοφών δημιουργεί ερωτηματικά, ως προς το κατά πόσο τα μέλη της θα μπορέσουν να ανταποκριθούν επαρκώς στη βασική τους υποχρέωση, την έγκαιρη προετοιμασία και δημοσίευση της Ετήσιας Έκθεσης το ερχόμενο φθινόπωρο, όπου εξετάζονται στο σύνολό τους οι προοπτικές της γερμανικής οικονομίας. Παράλληλα, το «πολεμικό» κλίμα μεταξύ των μελών της δημιουργεί πολιτικές αναταράξεις, καθώς ο υπεύθυνος για την οικονομική πολιτική της κοινοβουλευτικής ομάδας του FDP, R. Houben, κάλεσε την Dr. Schnitzer να διασφαλίσει την ηρεμία εντός της Επιτροπής, *«ειδάλλως η Γ/Κυβέρνηση θα πρέπει κάνει μια νέα αρχή σε επίπεδο των μελών της Επιτροπής»*.

Υπενθυμίζεται ότι το FDP – από κοινού με την Αξ. Αντιπολίτευση (CDU/CSU) – είχε ταχθεί υπέρ της Grimm και κατά την προηγούμενη προ τριμήνου διαμάχη, ενώ τα άλλα δύο κόμματα του τρι-κομματικού Συνασπισμού (SPD και Πράσινοι) είχαν αποφύγει να τοποθετηθούν, στάση που συνεχίζουν να τηρούν.

3. Ετήσια Έκθεση ΔΝΤ για τη Γερμανία

Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση του ΔΝΤ που δημοσιεύθηκε την Τρίτη (28/05 τ.έ.) τα μέτρα που έχει λάβει έως σήμερα η Γ/Κυβέρνηση στον ενεργειακό τομέα (θέσπιση ανώτατων τιμών σε φ/α και ηλ. ενέργεια, στοχευμένη χρημ. στήριξη προς τις επιχειρήσεις, επιταχυνόμενη

επέκταση των ΑΠΕ), κατάφερε να ανακόψει τη μαζική άνοδο των τιμών και να μετριάσει την ύφεση της οικονομίας.

Παρά την καλή διαχείριση της ενεργειακής κρίσης, τα δύσκολα για τη Γερμανία φαίνεται ότι είναι ακόμα μπροστά, με δεδομένη την επιδεινούμενη κατάσταση στο δημογραφικό, την ολοένα και πιο σοβαρή έλλειψη ειδικευμένων εργαζομένων, την κλιματική κρίση και μια σειρά από έτερα διαρθρωτικά προβλήματα που θα επηρεάσουν σημαντικά την ανάπτυξη και τα δημοσιονομικά στη χώρα τα επόμενα χρόνια, ενώ παράλληλα απειλείται με μακροπρόθεσμη υποβάθμιση η ευημερία των πολιτών.

Πιο συγκεκριμένα το ΔΝΤ εκτιμά ότι σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος (συρρίκνωση του ΑΕΠ κατά 0,3%) η γερμανική οικονομία βρίσκεται σε ήπια τροχιά ανάκαμψης, ωστόσο δεν διαφαίνεται ακόμα στον ορίζοντα η οριστική έξοδος από την κρίση. Στην εν λόγω έκθεση αναφέρεται ότι το ΑΕΠ το 2024 θα αυξηθεί κατά μόλις 0,2%, με δεδομένο ότι η ζήτηση στο βιομηχανικό κλάδο παραμένει εξαιρετικά χαμηλότερη, συγκρινόμενη με τις αντίστοιχες άλλων διεθνών της ανταγωνιστών.

Αυτό κάθε άλλο παρά επαρκεί για τη χρηματοδότηση των δρομολογούμενων από τη Γ/Κυβέρνηση «πράσινων» επενδύσεων και κοινωνικών προγραμμάτων [από την ταχύτερη φιλική προς το κλίμα αναδιάρθρωση της οικονομίας έως τις φορολογικές ελαφρύνσεις και την εισαγωγή κοινωνικών επιδομάτων].

Σύμφωνα με το ΔΝΤ, το γ/ΑΕΠ θα μπορούσε να αυξηθεί κατά 1,5% έως το 2026, προτού ο ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης υποχωρήσει εκ νέου κατά περίπου 0,7% μεσοπρόθεσμα. Καθώς οι πρώιμες προβλέψεις του ΔΝΤ δείχνουν, οι κύριοι λόγοι γι' αυτό αναμένεται να είναι η ραγδαία μείωση του αριθμού εργαζομένων [εξαιτίας του δημογραφικού προβλήματος] και μεταναστών. Η γήρανση της κοινωνίας θα έχει αρνητικό αντίκτυπο στα δημόσια οικονομικά, κυρίως επειδή η αύξηση των φορολογικών εσόδων θα επιβραδυνθεί και ταυτόχρονα οι δαπάνες για συντάξεις και υγειονομική περίθαλψη θα αυξηθούν.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το ΔΝΤ – μάλλον προς δυσαρέσκεια του Γερμανού Υπουργού Οικονομικών, C. Lindner (FDP) – επαναλαμβάνει για άλλη μια φορά προηγούμενη θέση του για ανάγκη «μέτριας χαλάρωσης» του συνταγματικώς κατοχυρωμένου «Φρένου Χρέους» στη Γερμανία, αν μάλιστα λάβει κανείς υπόψη τις επειγόντως απαραίτητες επενδύσεις στη φιλική προς το κλίμα αναδιάρθρωση της χώρας, στη ψηφιοποίηση, στην εξάλειψη εργασιακών φραγμών καθώς και τη μαζική αύξηση των δαπανών για την ασφάλεια και την άμυνα.

Πιο συγκεκριμένα το «Φρένο Χρέους» με το όριο καθαρού δανεισμού να ανέρχεται σήμερα στο 0,35% του ΑΕΠ, είναι, σύμφωνα με το ΔΝΤ, πολύ αυστηρό. Ακόμη και αν το ανώτατο όριο αυξανόταν κατά μία ποσοστιαία μονάδα, το Εθνικό Χρέος ως ποσοστό επί της συνολικής οικονομικής παραγωγής θα συνέχιζε να μειώνεται. Για όλους σχεδόν τους οικονομολόγους, αυτό το μέτρο –και όχι οι αναληφθείσες υποχρεώσεις σε απόλυτες τιμές – είναι κρίσιμο για την απάντηση στο ερώτημα εάν το εθνικό χρέος μίας χώρας παραμένει βιώσιμο ή όχι. Στην περίπτωση της Γερμανίας με ποσοστό Εθνικού Χρέους περίπου 60%, η Γερμανία παραμένει μακράν η χώρα με τον χαμηλότερο δείκτη στην εν λόγω κατηγορία σε σύγκριση με όλες τις μεγάλες βιομηχανικές χώρες.

Σε κάθε περίπτωση σύμφωνα με το ΔΝΤ, η μεταρρύθμιση/χαλάρωση του «Φρένου Χρέους» από μόνη της δεν είναι αρκετή. Προκειμένου να δημιουργηθούν πρόσθετα κεφάλαια για επενδύσεις, είναι αναγκαίες οι μεγαλύτερες αποταμιεύσεις. Σύμφωνα με την έκθεση, πιθανές επιλογές γι' αυτό περιλαμβάνουν τη μείωση των επιδοτήσεων που βλάπτουν το κλίμα, τη σύνδεση της ηλικίας συνταξιοδότησης με την ανάπτυξη του γενικού προσδόκιμου ζωής και τους υψηλότερους φόρους σε ακίνητα και καταναλωτικά αγαθά. Πιο συγκεκριμένα τα φορολογικά έσοδα και από τις εν λόγω δύο κατηγορίες [φόρος περιουσίας και ΦΠΑ αγαθών] παραμένουν αρκετά χαμηλά στη Γερμανία σε σύγκριση με άλλες χώρες.

B. ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ – ΚΛΑΔΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ / ΕΙΔΗΣΕΙΣ**1. Περιοδικές Οικονομικές Έρευνες Γερμανικού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου/ DİHK****-AHK World Business Outlook Spring 2024**

Κεντρική διαπίστωση της περιοδικής έρευνας του Δικτύου Γερμανικών Εμπορικών Επιμελητηρίων στο εξωτερικό ([AHK World Business Outlook Spring 2024](#)), στην οποία συμμετείχαν περίπου 4.300 εξωστρεφείς γερμανικές επιχειρήσεις, είναι οι βελτιωμένες προσδοκίες για την πορεία της παγκόσμιας οικονομίας αλλά και η διατήρηση σοβαρού σκεπτικισμού και ανησυχιών σε σχέση με τις επιχειρηματικές προσδοκίες των ιδίων των ερωτώμενων εταιρειών. Αναλυτικότερα:

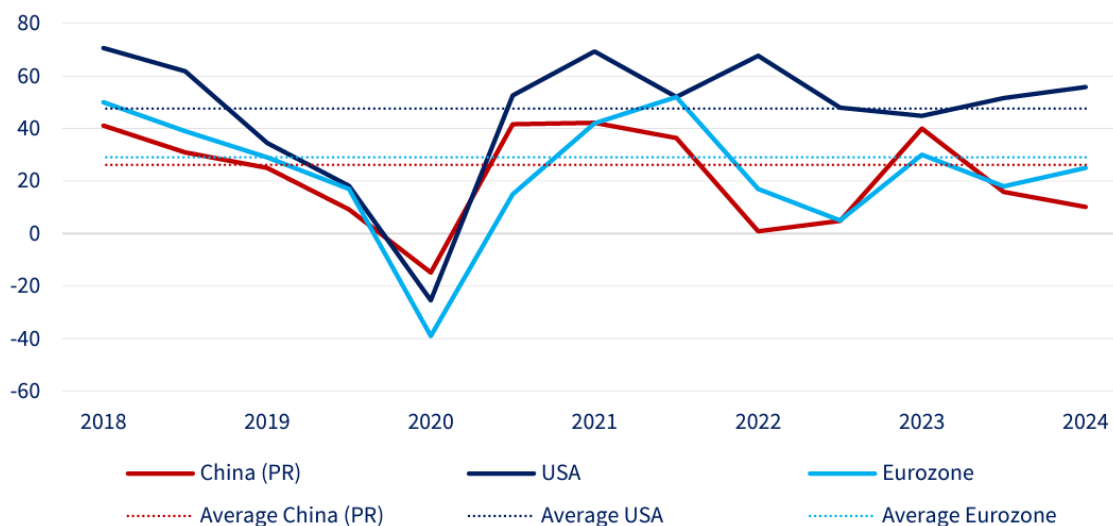
Ενισχυμένη είναι η αισιοδοξία των γερμανικών εταιρειών σε σχέση με τις προοπτικές των διεθνών τοποθεσιών, στις οποίες δραστηριοποιούνται: το 31% αναμένει οικονομική ανάπτυξη (έναντι 19% το φθινόπωρο 2023), ενώ μόλις το 19% προβλέπει ύφεση (έναντι 28% το φθινόπωρο 2023). Συνεπώς, συνολικά το ισοζύγιο είναι πλέον θετικό και αυτό οφείλεται στη σταδιακή υποχώρηση του πληθωρισμού και στις προσδοκίες για μείωση των επιτοκίων. Ανά γεωγραφική περιοχή, τη μεγαλύτερη αισιοδοξία διατυπώνουν οι γ/επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε Β. Αμερική, Β. Αφρική, Μ. Ανατολή. Αντιθέτως, απαισιοδοξία ως προς τις οικονομικές προοπτικές συνεχίζει να επικρατεί στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Ευρώπη (ιδίως ΕΕ και Αν. Ευρώπη περιλαμβανομένης της Τουρκίας), Κίνα και υποσαχαρική Αφρική.

Πάντως, η ενισχυμένη αισιοδοξία ως προς τις παγκόσμιες οικονομικές προοπτικές δεν μετουσιώνεται σε βελτιωμένες επιχειρηματικές προσδοκίες. Παράγοντες όπως οι συνεχιζόμενες γεωπολιτικές εντάσεις και οι εμπορικές συγκρούσεις μειώνουν την εμπιστοσύνη των εξωστρεφών γερμανικών εταιρειών στο διεθνές περιβάλλον και συντηρούν την ανασφάλεια. Αποτέλεσμα όλων αυτών είναι το ισοζύγιο θετικών – αρνητικών κρίσεων σε σχέση με τις επιχειρηματικές προσδοκίες των ερωτώμενων εταιρειών να βελτιώνεται κατά μόλις 3 μονάδες (+36 έναντι +33 το περασμένο φθινόπωρο).

Σύμφωνα με τον V. Treier, επικεφαλής διεθνούς εμπορίου της Γ/Συνομοσπονδίας Εμπορικών και Βιομηχανικών Επιμελητηρίων (DİHK), *«η αποδυνάμωση της γερμανικής οικονομίας και η υφιστάμενη αβεβαιότητα ως προς την ασκούμενη οικονομική πολιτική εμποδίζουν πολλές εταιρείες-μέλη των ΑΗΚ να ανακτήσουν τη δυναμική τους και να καταστρώσουν συγκεκριμένα επενδυτικά σχέδια, με αποτέλεσμα ο σκεπτικισμός και η αβεβαιότητα να παραμένουν»*. Υπενθυμίζεται ότι στην έρευνα Φεβρουαρίου 2024 της DİHK για το επιχειρηματικό κλίμα στη Γερμανία ο δείκτης προσδοκιών παρέμενε σε ιδιαίτερα αρνητικό πεδίο (-22 μονάδες).

Ανά γεωγραφική περιφέρεια, τη μεγαλύτερη αισιοδοξία για το επιχειρηματικό περιβάλλον και τις επιχειρηματικές τους προσδοκίες εκφράζουν οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε Μ. Ανατολή, Β. Αφρική, Κ.-Ν. Αμερική, Β. Αμερική και Ασία / Ειρηνικό (εξαιρουμένης της Κίνας). Ο μεγαλύτερος σκεπτικισμός επικρατεί στην Κίνα, ενώ συγκρατημένα αισιόδοξες για τις επιχειρηματικές τους προσδοκίες είναι οι γερμανικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην Ευρώπη. Σύμφωνα με την έρευνα, *«η επίμονη έλλειψη ειδικευμένων εργαζομένων, η χαμηλή ζήτηση, το αυξημένο κόστος εργασίας και οι αβέβαιες συνθήκες οικονομικής πολιτικής εμποδίζουν μια ισχυρότερη ανάκαμψη για την Ευρώπη συνολικά»*.

Επιχειρηματικές προσδοκίες γερμανικών επιχειρήσεων σε Κίνα, ΗΠΑ και Ευρωζώνη (ισοζύγιο)

Πηγή: AHKBusinessWorldOutlook

Σε σχέση με την Κίνα, επισημαίνεται ότι μόλις το 9% των ερωτωμένων αναμένει βελτίωση της οικονομικής κατάστασης και μόλις το 27% βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος. Όπως εξηγεί ο M. Butek, ανώτερο στέλεχος στο ΑΗΚ Κίνας, «τα γερμανικά προϊόντα διατηρούν τις καλύτερες επιδόσεις όσον αφορά στην ποιότητα, την τεχνολογική υπεροχή και την καινοτομία. Ωστόσο, τα αυξανόμενα ανταγωνιστικά μειονεκτήματα έναντι των Κινέζων ανταγωνιστών, ιδίως όσον αφορά στην πρόσβαση στην αγορά, τις επαφές με τις αρχές ή την εξασφάλιση πληροφοριών για δημόσιους διαγωνισμούς, επιβαρύνουν τις γερμανικές εταιρείες. Αυτό σημαίνει ότι επί του παρόντος οι γερμανικές επιχειρήσεις στην Κίνα πρέπει να επιδείξουν υπομονή και αντοχή».

Σύμφωνα με την εν θέματι έρευνα, οι μεγαλύτεροι επιχειρηματικοί κίνδυνοι για τις γ/επιχειρήσεις διεθνώς είναι η χαμηλή ζήτηση (45%), οι ασκούμενες οικονομικές πολιτικές (43%), η έλλειψη εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού (39%) και το κόστος εργασίας (35%). Επισημαίνεται ότι οι ενεργειακές τιμές αποτελούν κίνδυνο πλέον για μόλις το 23% των ερωτηθέντων, ενώ προ ενός έτους η ενέργεια απασχολούσε σχεδόν τις διπλάσιες εξωστρεφείς γερμανικές επιχειρήσεις (41%).

Ενδεικτική της επιφυλακτικότητας των ερωτηθεισών επιχειρήσεων είναι και η πορεία του δείκτη επενδυτικών προθέσεων, ο οποίος ενισχύθηκε κατά μόλις 1 μονάδα συγκριτικά με το περασμένο φθινόπωρο. Τη μεγαλύτερη επενδυτική διάθεση δείχνουν οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε Μ. Ανατολή και Β. Αφρική, ενώ τη μικρότερη όσες βρίσκονται στην Κίνα. Στάσιμος, με παρόμοια ποιοτικά χαρακτηριστικά ανά γεωγραφική ζώνη, παραμένει και ο δείκτης προθέσεων απασχόλησης.

Ειδικά σε σχέση με τη χώρα μας, επισημαίνουμε ότι, μεταξύ των 29 ευρωπαϊκών χωρών που συμμετείχαν στην έρευνα, η Ελλάδα συγκεντρώνει τα υψηλότερα ποσοστά ικανοποίησης / αισιοδοξίας των γερμανικών επιχειρήσεων, πρωτεύοντας στους 4 από τους 5 επιμέρους δείκτες. Συγκεκριμένα, η χώρα μας κατατάσσεται:

- Στην 1^η θέση στο δείκτη «τρέχουσα οικονομική κατάσταση» με μεγάλη διαφορά από τη δεύτερη Ισπανία (68 έναντι 54)
- Στην 1^η θέση στο δείκτη «επιχειρηματικές προσδοκίες» με μεγάλη διαφορά από τη δεύτερη Πορτογαλία (64 έναντι 50)
- Στην 1^η θέση στο δείκτη «τοπικές οικονομικές προσδοκίες» με δεύτερη τη Νορβηγία (27 έναντι 22).

- Στην 3^η θέση στο δείκτη «επενδυτικές προθέσεις» με πολύ μικρή διαφορά 1 μονάδας (38 έναντι 39) από Λετονία και Ην. Βασίλειο που ισοψηφούν στην πρώτη θέση. Συνεπώς, στο δείκτη αυτό, η χώρα μας κατατάσσεται 2^η στην Ευρωζώνη και 3^η πανευρωπαϊκά.

- Στην 1^η θέση στο δείκτη «προθέσεις απασχόλησης» με δεύτερη την Ιταλία (46 έναντι 37).

Μεγαλύτερος κίνδυνος για τις γερμανικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα θεωρείται η έλλειψη εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού (61% των ερωτωμένων) και ακολουθεί με μεγάλη διαφορά η ζήτηση (39%).

- Economic Survey Early Summer 2024

Κεντρική διαπίστωση της εν θέματι έρευνας, στην οποία συμμετείχαν περίπου 24.000 γ/επιχειρήσεις από όλους τους κλάδους και τις περιφέρειες της Γερμανίας είναι ότι η γ/οικονομία αποτυγχάνει καθώς όλα δείχνουν να αποκτήσει «δυναμική ανόδου», εξαιτίας των συνεχιζόμενων διαρθρωτικών αδυναμιών της και της μη ανάκαμψης των γ/εξαγωγών.

Παράλληλα η επιχειρηματική κατάσταση και οι προσδοκίες των γ/εταιρειών δεν βελτιώνονται, παρά τις περί αντίθετο αρχικές προβλέψεις. Κύρια συμπεράσματα έρευνας αποτυπώνονται ως εξής:

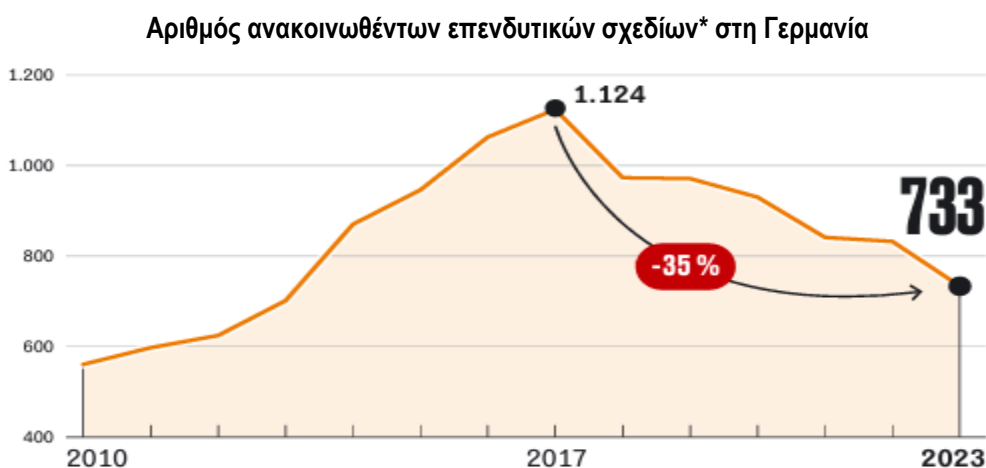
- Μόλις το 28% των γ/εταιρειών αξιολογεί θετικά την επιχειρηματική της κατάσταση (29% στην αρχή του έτους), ενώ το 23% αναφέρει αρνητικά δεδομένα, στοιχεία που επιβεβαιώνουν τις κατά το τελευταίο χρονικό διάστημα αναμενόμενες αρνητικές επιχειρηματικές προσδοκίες.
- Η εν λόγω πτωτική πορεία είναι σχεδόν διάχυτη σε όλους τους κλάδους της γ/οικονομίας, ενώ ιδιαίτερη ανησυχία προκαλεί το γεγονός ότι η αρνητική κατάσταση έχει επιδεινωθεί σε σχέση με την αρχή του έτους. Μόνο το 16% των γ/ εταιρειών αναμένει βελτίωση τους επόμενους 12 μήνες.
- Ακόμα πιο ανησυχητικό είναι το στοιχείο ότι στον γ /κλάδο βιομηχανίας (τον σημαντικότερο βραχίονα στήριξης της γ/ οικονομίας λόγω της ευρείας - σε διεθνές επίπεδο - πελατειακής του βάσης), η πλειοψηφία των δραστηριοποιούμενων σε αυτόν γ/ εταιρειών αξιολογεί την επιχειρηματική της κατάσταση, πλέον, αρνητικά (28%) παρά θετικά (23%).
- Κορυφαίος επιχειρηματικός κίνδυνος για τις γ/επιχειρήσεις παραμένει η μειωμένη εγχώρια ζήτηση (55%), ενώ στη δεύτερη θέση αναφέρονται από πλειοψηφία γ/εταιρειών (54%) οι εξής κίνδυνοι: κακές συνθήκες πλαισίου οικονομικής πολιτικής (με προεξέχουσα τη γραφειοκρατία), αυξημένες τιμές ενέργειας / εμπορευμάτων και έλλειψη ειδικευμένων εργαζομένων.
- Παρά την ελαφρά ανάκαμψη της παγκόσμιας οικονομίας, η αύξηση των προσδοκιών για τις γ/ εξαγωγές βιομηχανικού κλάδου είναι μέτρια: το 26% των γ/εταιρειών του κλάδου αναμένει μείωση των εξαγωγών τους επόμενους δώδεκα μήνες, ενώ το 21% εξ αυτών αναμένουν αύξηση.
- Η επενδυτική κατάσταση των γ/εταιρειών παραμένει ομοίως αδύναμη συνολικά: Ενώ το 24% των γ/εταιρειών σχεδιάζει νέες επενδύσεις, το 31% εξ αυτών σχεδιάζει να τις μειώσει.
- Η οικονομική κατάσταση των γ/εταιρειών παραμένει αμετάβλητη: Σταθερό (40%) παραμένει το ποσοστό των γ/εταιρειών το οποίο θεωρεί προβληματική την οικονομική τους κατάσταση.
- Συνεπεία των ανωτέρω και παρά το (διαχρονικό) πρόβλημα ελλείψεως ειδικευμένου προσωπικού, επιφυλακτικές παραμένουν οι γ/εταιρείες ως προς το ενδεχόμενο νέων προσλήψεων. Το 13% των γ/εταιρειών δηλώνει πρόθεση να προσλάβει νέο δυναμικό, ενώ το 20% αναμένει μείωση της απασχόλησης.

Κεντρικό συμπέρασμα της εν λόγω έρευνας του DİHK είναι ότι εκλείπει πλέον ο δυναμισμός του παρελθόντος της γ/οικονομίας, ενώ κύρια πρόβλεψη του DİHK συνολικά για το 2024 είναι ότι η οικονομική παραγωγή στη Γερμανία θα παραμείνει στάσιμη (0%).

2. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ: Υποχώρηση της Γερμανίας ως επενδυτικού προορισμού

Τα δομικά προβλήματα της γερμανικής οικονομίας, η οποία δυσκολεύεται να αποκαταστήσει την ελκυστικότητά της και να πραγματοποιήσει δυναμική αναπτυξιακή επανεκκίνηση, αναδεικνύει η φετινή ετήσια μελέτη της EY Standort Deutschland, τμήματα της οποίας προδημοσιεύονται στο γερμανικό τύπο και την ιστοσελίδα της EY. Ιδιαίτερη εντύπωση προκαλεί η μείωση κατά 12% των σχεδίων άμεσων ξένων επενδύσεων (ΑΞΕ), που πραγματοποιήθηκαν στη Γερμανία το 2023. Συνολικά, μόλις 733 νέα επενδυτικά σχέδια ανακοινώθηκαν στη Γερμανία το περασμένο έτος, ο χαμηλότερος αριθμός από το 2013, με τη χώρα να κατατάσσεται στην 3^η θέση πανευρωπαϊκά ύστερα από τη Γαλλία (1.194 σχέδια, -5% σε ετήσια βάση) και το Η. Βασίλειο (985, +6%). Εντυπωσιακή είναι η άνοδος της Τουρκίας (+17%), που με 375 νέα επενδυτικά σχέδια ξεπερνά την Ισπανία (344, -6%).

Ο H. Ahlers, Διευθύνων Σύμβουλος της EY Γερμανίας, προειδοποιεί ότι η τάση μείωσης των επενδύσεων στη Γερμανία είναι πολύ ανησυχητική: «Πρόκειται για σήμα κινδύνου. Η Γερμανία μένει πίσω, ενώ άλλες ευρωπαϊκές τοποθεσίες αναπτύσσονται πολύ πιο δυναμικά. Η Γαλλία [+20% από το 2017] είναι ο μεγάλος νικητής από το Brexit, ενώ η Γερμανία χάνει επενδύσεις από το Η. Βασίλειο [-18% από το 2017]». Σύμφωνα με τον Ahlers υπάρχουν διάφοροι λόγοι για την αδύναμη επίδοση της Γερμανίας, μεταξύ των οποίων «η υψηλή φορολογική επιβάρυνση, το αυξημένο κόστος εργασίας, η ακριβή ενέργεια και ταυτόχρονα η παραλυτική γραφειοκρατία. Το αποτέλεσμα: Οι επενδύσεις πέφτουν, η διάθεση καταναλωτών και εταιρειών βρίσκεται στο ναδίρ και η οικονομία αναπτύσσεται πιο αδύναμα από οποιαδήποτε άλλη βιομηχανική χώρα.»

*Σχέδια που δημιουργούν νέες επενδυτικές τοποθεσίες και θέσεις εργασίας

Οι μεγαλύτεροι επενδυτές στη Γερμανία το 2023, βάσει συνολικού αριθμού νέων σχεδίων, ήταν οι ΗΠΑ (124), η Κίνα (99), το Ην. Βασίλειο (72), η Τουρκία (54) και η Ελβετία (47). Παράλληλα, με 183 επενδυτικά σχέδια η Γερμανία είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος επενδυτής στη Γαλλία μετά τις ΗΠΑ. Αντίστοιχα, μόλις 30 νέα γαλλικά επενδυτικά σχέδια ανακοινώθηκαν στη Γερμανία το 2023.

Εκτός από τις λοιπές ευρωπαϊκές χώρες, η Γερμανία αντιμετωπίζει οξύ ανταγωνισμό από τις ΗΠΑ, τα κίνητρα των οποίων στο πλαίσιο του Inflation Reduction Act προσελκύουν κολοσσούς από όλο τον κόσμο, περιλαμβανομένης της ίδιας της Γερμανίας. Χαρακτηριστικές είναι οι περιπτώσεις των:

- RWE, που σκοπεύει να επενδύσει € 20 δις στις ΗΠΑ μέχρι το τέλος της δεκαετίας, για την ανάπτυξη εγκαταστάσεων παραγωγής συστημάτων αιολικής και ηλιακής ενέργειας.
- Siemens Energy που κατασκευάζει (Charlotte) νέα μονάδα παραγωγής μετασχηματιστών ενέργειας, η οποία θα απασχολεί 600 εργαζομένους.
- Bosch που σχεδιάζει να επενδύσει 1,5 δις δολάρια στο εργοστάσιο ηλ. μικροκυκλωμάτων (τσιπ), το οποίο εξαγόρασε στις ΗΠΑ την άνοιξη του 2023

Ο Ahlers προειδοποιεί πως «οι ΗΠΑ χορηγούν τεράστιες φοροαπαλλαγές για επενδύσεις σε πράσινες τεχνολογίες, οι οποίες μειώνουν σημαντικά το κόστος παραγωγής και προωθούν τις δικές τους τοποθεσίες εις βάρος των ευρωπαϊκών». Όπως δε είναι λογικό, «προφανώς οι α/εταιρείες επενδύουν περισσότερο στη χώρα τους και λιγότερο στην Ευρώπη». Στο πλαίσιο αυτό, μπορεί οι ΗΠΑ να παρέμειναν ο μεγαλύτερος επενδυτής στη Γερμανία το 2023 (βλ. ανωτέρω), αλλά τα νέα επενδυτικά τους σχέδια μειώθηκαν κατά 22%.

Σύμφωνα με έρευνα της DHK μεταξύ των μελών του, το 35% των ερωτηθέντων ανέφερε την εξοικονόμηση κόστους ως βασικό κίνητρο ανάληψης επενδυτικών πρωτοβουλιών στο εξωτερικό. Για τα 3/4 των ερωτηθέντων οι υψηλές τιμές ενέργειας και πρώτων υλών αποτελούν κύριο πρόβλημα στη Γερμανία, ενώ για τα 2/3 το υψηλό κόστος εργασίας. Συνεπώς, το 42% των 1.900 εταιρειών που συμμετείχαν στην έρευνα επιθυμούν να επενδύσουν στο εξωτερικό. Ωστόσο, βάσει της έρευνας της EY, τα γερμανικά επενδυτικά σχέδια στην υπόλοιπη Ευρώπη μειώθηκαν το 2023 κατά 10% και ανήλθαν σε 620.

Έρευνα της KPMG μεταξύ των οικονομικών διευθυντών (CFOs) ξένων επιχειρήσεων στη Γερμανία επιβεβαιώνει το διάχυτο σκεπτικισμό:

- Για έναν στους πέντε ερωτηθέντες CFOs, η Γερμανία είναι μία από τις πιο αδύναμες τοποθεσίες στην ΕΕ όσον αφορά την ευθυγράμμιση της με τις ανάγκες των διεθνών επενδυτών. Αποθαρρυντικά λειτουργούν ιδίως η έλλειψη ψηφιοποίησης στη δημόσια διοίκηση και η προβληματική υλοποίηση της Ενεργειακής Μετάβασης (Energiewende).
- 13% των ερωτηθέντων CFOs εξετάζουν το ενδεχόμενο μεταγκατάστασης εκτός Γερμανίας. Μεταξύ των αμερικανικών εταιρειών, το 24% των θυγατρικών τους στη Γερμανία εξετάζει το ενδεχόμενο αυτό.

Πάντως, παρά τα προβλήματα, είναι πολλοί οι ξένοι κολοσσοί που συνεχίζουν να υπολογίζουν τη Γερμανία ως επενδυτικό προορισμό: Η μεγαλύτερη αγορά της Ευρώπης, η κομβική της τοποθεσία εξ επόψεως logistics και η ισχυρή βιομηχανική της βάση λαμβάνονται σοβαρά υπόψη. Για το λόγο αυτό, δημιουργούν προσδοκίες ανάκαμψης επενδύσεις αξίας δις Ευρώ, όπως της Microsoft στο Rheinisches Revier (περιοχή εξόρυξης λιγνίτη στο Ρήνο που τελεί υπό οικονομικό μετασχηματισμό), της Intel στο Μαγδεμβούργο, της Apple στο Μόναχο, αλλά και της φαρμακευτικής Eli Lilly στο Alzey της Ρηνανίας-Παλατινάτου. Μια ακόμη φαρμακευτική, η ισραηλινή Teva, προτίθεται να επενδύσει €1 δις στις εγκαταστάσεις της στο Ulm.

Ως προς την προοπτική ουσιαστική βελτίωσης της θέσης της Γερμανίας ως επενδυτικού προορισμού στο εγγύς μέλλον, ο Ahlers παραμένει δύσπιστος: «Τα προβλήματα της Γερμανίας είναι βαθιά και διαρθρωτικά. Συνεπώς, η όποια ανάκαμψη απαιτεί χρόνο και θα πρέπει να είναι πολυεπίπεδη – χρειαζόμαστε πραγματική φορολογική μεταρρύθμιση και μείωση των ρυθμιστικών φραγμών. Οι φιλικές προς τις επιχειρήσεις μεταρρυθμίσεις δεν πρέπει μόνο να συζητώνται αλλά και να εφαρμόζονται.»

3. ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ– ΣΥΝΤΑΞΙΟΛΟΓΙΚΑ

- Αντιδράσεις σε εισήγηση Καγκελάριου για περαιτέρω αύξηση κατώτατου ωρομισθίου από 2025

Συνεχίζονται οι ενδοκυβερνητικές διαφωνίες για το θέμα του Κατώτατου Μισθού στη Γερμανία, αφού ο Γ/ΥΠΟΙΚ, C. Lindner (FDP) απέρριψε κατηγορηματικά την εισήγηση Καγκελάριου Scholz (SPD) για μία γενναία νέα αύξηση του ωρομισθίου από το 2025, στα €15/ώρα.

Πιο συγκεκριμένα, ο Πρόεδρος του FDP, C. Lindner δήλωσε στα γ/ΜΜΕ ότι «η συμφωνία του Κυβ. Συνασπισμού για την τρέχουσα νομοθετική περίοδο δεν περιέχει ρητή πρόβλεψη για το θέμα, ως εκ τούτου ο Κατώτατος Μισθός δεν είναι ζήτημα το οποίο μπορεί να τεθεί υπό συζήτηση μεταξύ των κομμάτων, ενώ μάλιστα εάν η πολιτική εμπλακεί περαιτέρω, αυτό θα ήταν επικίνδυνο για την γ/αγορά εργασίας». Μάλιστα χαρακτήρισε την όλη προσπάθεια του Γ/Καγκελάριου ως επικοινωνιακό προεκλογικό τέχνασμα.

Υπομνηστικά αναφέρεται ότι ο Κατώτατος Μισθός στη Γερμανία αυξήθηκε πρόσφατα και από τις αρχές 2024 ανέρχεται στα € 12,41/ώρα ενώ προβλέπεται περαιτέρω αύξηση κατά € 0,41/ώρα (συνολικά στα €12,82/ώρα) για τις αρχές του 2025, όπως αυτό καθορίστηκε από εργοδότες και συνδικάτα το 2023, κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας Επιτροπής. Σημειώνεται ότι η εν λόγω Επιτροπή, η οποία βάσει νόμου έχει αρμοδιότητα να αναπροσαρμόζει τον Κατώτατο μισθό στην Γερμανία, αποτελείται από Πρόεδρο και έξι Μέλη με δικαίωμα ψήφου τόσο από την πλευρά των εργαζομένων όσο και από την πλευρά των εργοδοτών, καθώς και από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες που όμως δεν έχουν δικαίωμα ψήφου.

Πάντως και η Αξ. Αντιπολίτευση αντιτίθεται στην έναρξη διαλόγου για το συγκεκριμένο θέμα, αφού όπως υποστήριξε η Βουλευτής και Πρόεδρος της Επιτροπής Οικονομικών και ΜμΕπιχειρήσεων του CDU, GittaConnemann: «ο καθορισμός των μισθών δεν είναι πολιτική ευθύνη και μια τέτοια συζήτηση δεν πρέπει να γίνεται με προεκλογικές αφίσες, καθώς αυτό θα σήμαινε θυσία του σοβαρού θέματος του Κατώτατου Μισθού στον βωμό του λαϊκισμού». Στο πλαίσιο αυτό αντιπρότεινε την έναρξη διαλόγου για τη μείωση φόρων και εισφορών προς ανακούφιση του μέσου Γερμανού εργαζόμενου.

Παρά το γεγονός ότι πληθαίνουν οι εσω-κομματικές εκκλήσεις, καθώς και η στήριξη του συγκυβερνώντος κόμματος των Πρασίνων και των συνδικάτων προς τον Γ/Καγκελάριο για αύξηση του Κατώτατου Μισθού στα €15/ώρα, τις τελευταίες ημέρες έχουν αρχίσει να ακούγονται «φωνές» μειοψηφίας εντός του κόμματος Σοσιαλδημοκρατών/SPD που θεωρούν το θέμα άκαιρο και την προσέγγιση στην παρούσα χρονική συγκυρία ως λανθασμένη.

Πιο συγκεκριμένα, ο Γενικός Γραμματέας του SPD, K. Kühnert τάχθηκε προσφάτως αυστηρά εναντίον της συζήτησης αυτής: «η Επιτροπή για τον Κατώτατο Μισθό είναι και παραμένει το αρμόδιο όργανο για να αποφασίσει», υποστήριξε όμως ότι «αυτές οι αποφάσεις μπορούν να γίνουν αποδεκτές μόνο εάν είναι αποτέλεσμα σχετικής συμφωνίας μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων, όπως σε κάθε συλλογική διαπραγμάτευση».

Πάντως, σύμφωνα με τη Γ/Ομοσπονδιακή Στατιστική Υπηρεσία (Destatis), χάρη στην αύξηση του θεσμοθετημένου Κατώτατου Μισθού το μισθολογικό χάσμα στη Γερμανία μειώθηκε το 2023. Πιο συγκεκριμένα, τον Απρίλιο 2023, οι μεικτές μέσες ωριαίες αποδοχές ενός χαμηλόμισθου ανέρχονταν σε €12,25 και ενός υψηλόμισθου σε €36,48. Αντίστοιχα, τον Απρίλιο 2023, τα άτομα με υψηλότερα εισοδήματα έλαβαν κατά μ.ό. 2,98 φορές τα ακαθάριστα ωριαία κέρδη εκείνων με χαμηλές αποδοχές, ενώ ένα χρόνο νωρίτερα το εν λόγω ποσό ανερχόταν σε 3,28 φορές. Επίσης, συνολικά για το 2023, οι μισθοί για τους χαμηλόμισθους σε

σύγκριση με το 2022 αυξήθηκαν κατά μ.ό. 12,4 %, ενώ για τους υψηλόμισθους μόλις κατά 1,9%.

- Έγκριση Rentenpaket II από το Υπουργικό Συμβούλιο

Εγκρίθηκε στις 29.05 από το γερμανικό Υπουργικό Συμβούλιο το Νομοσχέδιο για τη Συνταξιοδοτική Μεταρρύθμιση (Rentenpaket II). Υπενθυμίζεται ότι λόγω της στάσης του Υπουργού Οικονομικών, C. Lindner (FDP) η έγκριση του εν λόγω Νομοσχεδίου από τη Γερμανική Κυβέρνηση καθυστέρησε κατά περίπου 3 εβδομάδες – αρχικά είχε προγραμματιστεί να υιοθετηθεί κατά τη συνεδρίαση του Υπουργικού Συμβουλίου στις 09.05.

Η καθυστερημένη έγκριση του Rentenpaket II συνδέεται άμεσα με τις διαπραγματεύσεις για τον Προϋπολογισμό 2025, καθώς ο Lindner επεδίωξε να ασκήσει πίεση στους συναδέλφους του να περιορίσουν τις «μη αποδεκτές» κατά τον ίδιο απαιτήσεις τους. Ωστόσο, ο Γ/ΥΠΟΙΚ υποχώρησε τελικά δεδομένης της επιμονής του Καγκελαρίου Scholz (SPD) το εν λόγω Νομοσχέδιο να κατατεθεί στο Ομ. Κοινοβούλιο (Bundestag) οπωσδήποτε πριν από τις Ευρωεκλογές.

Τρεις είναι οι βασικές ρυθμίσεις του Rentenpaket II:

- Κατοχύρωση των συντάξεων στα ισχύοντα επίπεδα [48% του μέσου μισθού ενός γ/εργαζομένου με 45 χρόνια εισφορών] έως τουλάχιστον το 2039.
- Σταδιακή αύξηση των συνταξιοδοτικών εισφορών από το 18,6%, που βρίσκονται σήμερα, στο 22,3% έως τα μέσα της επόμενης δεκαετίας
- Δημιουργία ενός νέου «Κεφαλαίου Γενεών», μέσω του οποίου η Γερμανική Κυβέρνηση θα επενδύει € 200 δις στις διεθνείς κεφαλαιαγορές με απώτερο στόχο την επιδότηση του συνταξιοδοτικού συστήματος από τα κέρδη.

Ο Υπουργός Εργασίας, H. Heil (SPD), δήλωσε πως «σταθεροποιούμε μακροπρόθεσμα το επίπεδο των συντάξεων και δημιουργούμε το Κεφάλαιο Γενεών για να ανακουφίσουμε τους νεότερους ασφαλισμένους από το βάρος των εισφορών, στέλνοντας ένα ξεκάθαρο μήνυμα δικαιοσύνης». Σαφώς πιο συγκρατημένος, ο Lindner προειδοποίησε ότι, λόγω της γήρανσης του πληθυσμού, οι εισφορές θα καταγράφουν αναπόφευκτα ανοδικές τάσεις και, συνεπώς, «το Rentenpaket II θα είναι πρόδρομος του Rentenpaket III και αυτό του Rentenpaket IV κοκ».

Έντονη κριτική στο Rentenpaket II ασκούν τόσο η Αξ. Αντιπολίτευση (CDU-CSU) όσο και μερίδα οικονομολόγων. Η Αξ. Αντιπολίτευση εστιάζει στη δραματική αύξηση των συνταξιοδοτικών δαπανών, οι οποίες, βάσει των ρυθμίσεων του σχετικού Νομοσχεδίου, εκτιμάται ότι έως το 2045 θα αυξηθούν από τα € 372 στα € 802 δις.

Από την πλευρά της, η Πρόεδρος της Επιτροπής Σοφών, Dr. M. Schnitzer, χαρακτηρίζει άδικο το Rentenpaket II για τις μελλοντικές γενεές, ενώ το μέλος της ίδιας Επιτροπής, Dr. V. Grimm, θεωρεί ότι θα ήταν προτιμότερο να καθιερωθεί ένα υποχρεωτικό κεφαλαιοποιητικό σύστημα χρηματοδότησης, που θα επέτρεπε στους νεότερους ασφαλισμένους να αποταμιεύουν, ώστε να καλύπτουν μέρος της σύνταξής τους σε μεγαλύτερη ηλικία.

Επικριτικός είναι και ο επικεφαλής του Ινστιτούτου Οικονομικών Ερευνών (DIW Berlin), M. Fratzscher, ο οποίος θεωρεί ότι το Rentenpaket II είναι θετικό για τη γενιά των “Babyboomers”, αλλά αυτό συνεπάγεται μια μεγαλύτερη αναδιανομή υπέρ των πιο ηλικιωμένων και εις βάρος των νεότερων και μελλοντικών ασφαλισμένων. Επιπλέον, χαρακτηρίζει το Κεφάλαιο Γενεών ανεπαρκές, καθώς «δεν θα δημιουργήσει αποδόσεις ικανές να ανακουφίσουν επαρκώς το συνταξιοδοτικό βάρος».

Γ. ΕΝΕΡΓΕΙΑ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ**1. 15^{ος} Κλιματικός Διάλογος του Petersberg (Βερολίνο, 24-26.04)**

Υπό την αιγίδα του γερμανικού Υπουργείου Εξωτερικών και του Υπουργού Περιβάλλοντος / Φυσικών Πόρων του Αζερμπαϊτζάν, M. Babayev, Προέδρου της επόμενης Συνόδου ΗΕ για το Κλίμα – COP29 που θα γίνει στο Μπακού (11-24.11.2024), πραγματοποιήθηκε στο Βερολίνο η εν θέματι Σύνοδος (15th Petersberg Climate Dialogue) με συμμετοχή 40 κρατών.

Τη σημασία του Κλιματικού Διαλόγου του Petersberg ως οροσήμου στην πορεία προς την COP29 αποδεικνύει η συμμετοχή στη Σύνοδο τόσο του Καγκελαρίου Scholz (SPD) όσο και του Προέδρου του Αζερμπαϊτζάν, I. Aliyev. Σημειωτέον ότι ο Διάλογος του Petersberg για το Κλίμα αποτελεί πρωτοβουλία της τέως Καγκελαρίου Merkel (CDU) και διεξάγεται σε ετήσια βάση από το 2010.

Στην ομιλία του στο πλαίσιο της Συνόδου (26.04), ο Καγκελάριος Scholz υπογράμμισε πως *«κράτη που συνέβαλαν σημαντικά στις εκπομπές CO₂ τα τελευταία 30 χρόνια πρέπει τώρα να συμβάλουν στη δημόσια χρηματοδότηση για το κλίμα, εφόσον είναι οικονομικά σε θέση να το κάνουν»*. Εν λόγω αποστροφή θεωρήθηκε έμμεση αναφορά στην Κίνα, τον μεγαλύτερο ρυπαντή παγκοσμίως αλλά και έναν από τους σημαντικότερους δυνητικούς δωρητές στον αγώνα κατά της κλιματικής αλλαγής. Ο Καγκελάριος Scholz συμπλήρωσε: *«Και επειδή είμαστε μεταξύ μας εδώ, μεταξύ φίλων, θέλω να αναφερθώ στον ελέφαντα στο δωμάτιο. Οι δημόσιοι πόροι από μόνοι τους, προερχόμενοι μάλιστα από μια συγκεκριμένη ομάδα κρατών, δεν θα επαρκούν για επενδύσεις αυτού του μεγέθους. Απαιτείται μια νέα προσέγγιση για τη χρηματοδότηση της προστασίας του κλίματος παγκοσμίως.»* Σύμφωνα με τον Καγκελάριο, στην κινητοποίηση ιδιωτικών κεφαλαίων για τη βιώσιμη ανάπτυξη θα μπορούσαν να συνεισφέρουν καθοριστικά οι αναπτυξιακές τράπεζες, χρηματοδοτώντας επενδύσεις σε τοπικά νομίσματα ή προωθώντας μεγάλα έργα από κοινού με ιδιώτες επενδυτές.

Πάντως, οι περιβαλλοντικές οργανώσεις υποδέχτηκαν με απογοήτευση την ομιλία Scholz, η οποία σύμφωνα με την WWF Γερμανίας, *«είχε πολλές αναφορές στο status quo αλλά ελάχιστη σαφήνεια σε σχέση με τη μελλοντική χρηματοδότηση για το κλίμα – το κεντρικό ζήτημα της COP29»*. Σε αντίστοιχη εκτίμηση, ότι ο Καγκελάριος απέφυγε τις σαφείς δηλώσεις για σημαντικά ζητήματα, προχώρησε και ο επικεφαλής της MKO Germanwatch, L. Weischer.

Στη δική της ομιλία (25.04), η Υπουργός Εξωτερικών, A. Baerbock, αναφέρθηκε στα επιτεύγματα της COP28, με βασικό ζητούμενο πλέον την υλοποίηση όσων συμφωνήθηκαν στο Ντουμπάι. Όπως ανέφερε χαρακτηριστικά η γ/ΥΠΕΞ, οι βιομηχανικές χώρες πρέπει να συνεχίσουν να ανταποκρίνονται στις ευθύνες τους και η Γερμανία, από την πλευρά της, τηρεί τις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει: τα κονδύλια που διαθέτει για τη χρηματοδότηση των κλιματικών πολιτικών έχουν ήδη ανέλθει στα € 6,4 δις και το 2025 θα διατηρηθούν στο επίπεδο των € 6 δις *«παρά τους δημοσιονομικούς περιορισμούς που αντιμετωπίζουμε στην Ευρώπη λόγω του πολέμου της Ρωσίας εναντίον της Ουκρανίας»*.

Σε σύμπνοια με τον Καγκελάριο, η κυρία Baerbock κάλεσε τις υπόλοιπες βιομηχανικές χώρες, ιδίως δε τα κυρίως ρυπαίνοντα κράτη, να συνεχίσουν και, ει δυνατό, να αυξήσουν τις συνεισφορές τους, ώστε να εκπληρωθεί η κοινή δέσμευση για ετήσια παγκόσμια χρηματοδότηση της κλιματικής μετάβασης ύψους 100 δις δολαρίων – στόχος που υιοθετήθηκε το 2009 στην Κοπεγχάγη αλλά επιτεύχθηκε για πρώτη φορά το 2022. Ωστόσο, τα κονδύλια αυτά δεν επαρκούν – το κόστος για την ενεργειακή / κλιματική μετάβαση των αναπτυσσόμενων χωρών εκτιμάται σε 2 τρις δολάρια ετησίως – και η διεθνής κοινότητα καλείται να βρει καινοτόμους τρόπους για την κινητοποίηση ιδιωτικών κεφαλαίων. Στο πλαίσιο διαμόρφωσης των εθνικών στόχων και σχεδίων (Nationally Determined Contributions – NDCs) η παράμετρος αυτή θα πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη, ενώ κατά τη διάρκεια της COP29 η Γερμανία θα

επιδιώξει την επίτευξη μιας νέας πιο φιλόδοξης συμφωνίας για τη χρηματοδότηση της ενεργειακής μετάβασης, που θα υπερβαίνει το ποσό των 100 δις δολαρίων.

Τέλος, κατά τη δική του παρέμβαση στη Σύνοδο, ο Πρόεδρος Aliyev υπογράμμισε ότι η ανάθεση της διοργάνωσης της COP29 στο Αζερμπαϊτζάν συνιστά ένδειξη εμπιστοσύνης και σεβασμού της διεθνούς κοινότητας προς τη χώρα. Ταυτόχρονα, το βάρος της ευθύνης είναι μεγάλο για το Αζερμπαϊτζάν σε ό,τι αφορά τόσο τα οργανωτικά ζητήματα, αλλά και την ουσία, δηλαδή την επίτευξη απτών αποτελεσμάτων κατά τις διαπραγματεύσεις που θα διεξαχθούν κατά τη διάρκεια της COP29.

2. Δήλωση προθέσεων για την προώθηση νέου διαδρόμου υδρογόνου από τη Β. Αφρική

Όπως ανακοίνωσε (31.05) το γερμανικό Υπουργείο Οικονομίας / Κλίματος, Γερμανία, Ιταλία και Αυστρία υπέγραψαν στις Βρυξέλλες Κοινή Δήλωση Προθέσεων για την ανάπτυξη ενός νέου διαδρόμου εισαγωγής πράσινου υδρογόνου από τη Βόρεια Αφρική μέσω νότιας Ιταλίας.

Όπως δήλωσε ο Γερμανός Υπουργός Οικονομίας, R. Habeck (Πράσινου), «ο Νότιος Διάδρομος Υδρογόνου θα διαδραματίσει σημαντικό ρόλο, κυρίως σε ό,τι αφορά τον εφοδιασμό των νότιων [γερμανικών] κρατιδίων με πράσινο υδρογόνο, ενώ μια ορθώς λειτουργούσα διασυνοριακή υποδομή αγωγών υδρογόνου θα μπορούσε να αποτελέσει το πρώτο βήμα για τη δημιουργία ενός πλήρως διασυνδεδεμένου ευρωπαϊκού δικτύου υδρογόνου, το οποίο θα εγγυώταν την επιτάχυνση της ενεργειακής μετάβασης και την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές, ιδίως σε τομείς που δύσκολα μπορούν να μειωθούν οι εκπομπές CO₂».

Κύριος στόχος είναι να χρησιμοποιηθούν υφιστάμενοι αγωγοί φυσικού αερίου από την Αλγερία μέσω Τυνησίας προς την Ιταλία και, ακολούθως, την Αυστρία και τη Γερμανία. Τα συμμετέχοντα στην πρωτοβουλία κράτη θεωρούν ότι το υπάρχον δίκτυο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για περίπου το 70% της σύνδεσης μήκους περίπου 3.000 χιλιομέτρων.

Ο κ. Habeck είχε επισκεφθεί τον Φεβρουάριο την Αλγερία, έναν από τους σημαντικότερους προμηθευτές φ/α της ΕΕ. Από το 2030 περίπου, η Αλγερία θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει την υπάρχουσα υποδομή για την παροχή υδρογόνου αντί για φ/α. Το υδρογόνο θα μπορούσε να παράγεται στην Αλγερία φθηνά με αξιοποίηση της ηλιακής και αιολικής ενέργειας και με στόχο, μέχρι το 2040, να καλύπτει το 10% των σχετικών αναγκών της ΕΕ.

Δ. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ – ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

1. Κοινό άρθρο Καγκελαρίου Scholz – Προέδρου Macron στους Financial Times

Στα Ανάκτορα του Meseberg [στο Κρατίδιο του Βρανδεμβούργου] πραγματοποιήθηκε στις 28.05 κοινή συνεδρίαση των Υπουργικών Συμβουλίων Γαλλίας – Γερμανίας, στο πλαίσιο της επίσημης επίσκεψης του Γάλλου Προέδρου E. Macron στη Γερμανία (26-28.05.2024), την πρώτη ενός Γάλλου αρχηγού κράτους εδώ και 24 έτη. Ως προς τα ζητήματα ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης, στόχος της συνάντησης ήταν να υπογραμμιστεί η σημασία που οι δυο χώρες αποδίδουν στην στενή συνεργασία για τις μεγάλες μελλοντικές προκλήσεις στην Ευρώπη».

Είχε προηγηθεί κοινό άρθρο του Γερμανού Καγκελαρίου και του Προέδρου της Γαλλίας στους «Financial Times» (27.05), στο οποίο συμφωνούσαν ότι η Ευρώπη πρέπει να στηρίζει πιο αποφασιστικά την οικονομία και τη βιομηχανία της, ώστε να μπορέσει να αντιμετωπίσει τον προερχόμενο από Κίνα και ΗΠΑ ανταγωνισμό. Όπως αναφέρουν χαρακτηριστικά, «Γερμανία και Γαλλία είναι πεπεισμένες ότι η ΕΕ χρειάζεται περισσότερη καινοτομία, περισσότερη ενιαία αγορά, περισσότερες επενδύσεις, δικαιότερους όρους ανταγωνισμού και λιγότερη γραφειοκρατία».

Στο πλαίσιο αυτό, κομβικής σημασίας είναι η υλοποίηση της ατζέντας που συμφωνήθηκε μετά την άτυπη Σύνοδο Κορυφής των Βερσαλλιών (Μάρτιος 2022) και η οποία εστιάζει, εκτός από την τεχνητή νοημοσύνη (TN), στις κβαντικές τεχνολογίες, το διάστημα, τη βιοτεχνολογία, τις καινοτόμες εφαρμογές πράσινων τεχνολογιών και τεχνολογιών μηδενικών εκπομπών.

Ο Καγκελάριος και ο Γάλλος Πρόεδρος υπογραμμίζουν τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ευρώπη λόγω της επιθετικής πολιτικής επενδυτικών κινήτρων των ΗΠΑ – κυρίως μέσω του Inflation Reduction Act (IRA) – και υποστηρίζουν ότι η κινητοποίηση των ευρωπαϊκών επενδύσεων προϋποθέτει «*μια πραγματικά ολοκληρωμένη ευρωπαϊκή χρηματοπιστωτική αγορά με πυρήνα της την ένωση τραπεζών και κεφαλαιαγορών (banking and capitalmarkets union), ώστε να αντιμετωπιστεί ο υφιστάμενος κατακερματισμός και να διασφαλιστεί η παγκόσμια ανταγωνιστικότητα του ευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού τομέα*». Παράλληλα, αναφέρουν ότι «*πρέπει να καταστήσουμε τον Προϋπολογισμό της ΕΕ κατάλληλο για τις μελλοντικές προκλήσεις και να δώσουμε προτεραιότητα στις επενδύσεις σε μετασχηματιστικές δαπάνες και ευρωπαϊκά δημόσια αγαθά, εργαζόμενοι παράλληλα για την εισαγωγή νέων 'ιδίων πόρων' όπως συμφωνήθηκε το 2020*».

Ο Καγκελάριος παραδέχθηκε, μετά τη Σύνοδο του Meseberg, ότι πολλά κονδύλια κατευθύνονται στο εξωτερικό, αντί να επενδύονται στην Ευρώπη, και εντόπισε τους κάτωθι τομείς, στους οποίους απαιτείται πρόοδος, ώστε να προωθηθεί η ολοκληρωμένη ευρωπαϊκή χρηματοπιστωτική αγορά: εναρμόνιση των εθνικών πτωχευτικών καθεστώτων, κοινά φορολογικά πρότυπα, ενίσχυση της αγοράς τίτλων (securitization market), χρηματοδότηση της πραγματικής οικονομίας και ενίσχυση της εποπτείας της κεφαλαιαγοράς. Επίσης, αναφέρθηκε στην ανάγκη να προσελκυστούν περισσότερα ιδιωτικά κεφάλαια με κίνητρα όπως πρόσβαση των ιδιωτών επενδυτών σε αποταμιευτικά και συνταξιοδοτικά προϊόντα σε όλη την Ευρώπη.

Περιορισμένες, πάντως, ήταν οι αναφορές των δύο ηγετών σε ζητήματα εμπορικής πολιτικής με τον Πρόεδρο Macron να αναφέρει απλώς ότι «*θέλουμε να χαράξουμε μια εμπορική πολιτική, η οποία θα προασπίζει και θα εκπροσωπεί τα συμφέροντά μας, με τη βοήθεια της προαναφερθείσας επενδυτικής πολιτικής*». Η απουσία αναλυτικότερων αναφορών τόσο στο άρθρο των Financial Times όσο και κατά την κοινή συνέντευξη τύπου των δύο ηγετών αντικατοπτρίζει σχετικές διαφωνίες των δύο πλευρών.

Σε καθαρά διμερές επίπεδο, επισημαίνεται η υπογραφή σημαντικών συμφωνιών για την επέκταση της διμερούς συνεργασίας στον τομέα των τεχνολογιών αιχμής, όπως αυτή μεταξύ Fraunhofer-Gesellschaft [του μεγαλύτερου ερευνητικού οργανισμού της Ευρώπης] και γαλλικού ερευνητικού ιδρύματος CEA για την υλοποίηση κοινών σχεδίων στους τομείς της μικροηλεκτρονικής και των κβαντικών τεχνολογιών, του υδρογόνου και της τεχνολογίας μπαταριών. Μάλιστα, στις εγκαταστάσεις της Fraunhofer-Gesellschaft στη Δρέσδη ο Πρόεδρος Macron συναντήθηκε με επιχειρηματίες και συζήτησε θέματα απόμεινα της TN, καθώς και τις προοπτικές μεγαλύτερης παραγωγής στην Ευρώπη συστημάτων ηλ. μικροκυκλωμάτων [chips], ώστε να μειωθούν οι σχετικές εξαρτήσεις.

2. Η γ/ΥΠΕΞ για επιβολή δασμών στην Κίνα και την ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα

Σε συνέντευξη της στην ε/φ Handelsblatt (31.05) και σχέση με την Ευρώπη, η γ/ΥΠΕΞ A. Baerbock (Πράσινοι) τονίζει τη σημασία της μείωσης της γραφειοκρατίας στην εσωτερική αγορά και τάσσεται υπέρ της οικοδόμησης μιας ένωσης κεφαλαιαγορών, προκειμένου να ανακάμψει η ανταγωνιστικότητα της Ε.Ε. Σύμφωνα με τη γ/ΥΠΕΞ, στους τομείς των περιβαλλοντικών τεχνολογιών και της βιοτεχνολογίας, όπως επίσης στη μικροηλεκτρονική και την τεχνητή νοημοσύνη (TN), οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις είναι πρωτοπόρες παγκοσμίως, επισημαίνοντας ωστόσο την έλλειψη κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου. Ως προς αυτό το σημείο, η Γερμανία εργάζεται από κοινού και με τη Γαλλία, καθώς «*θα πρέπει να συνενώσουμε*

τις δυνάμεις μας σε κρίσιμες βιομηχανίες», περιλαμβανομένης της αμυντικής. Η Airbus αποτελεί για την κυρία Baerbock χαρακτηριστικό παράδειγμα επιτυχημένης κοινοπραξίας εντός του πλαισίου των κανόνων ανταγωνισμού της ΕΕ.

Η γ/ΥΠΕΞ τάσσεται υπέρ μιας ευρωπαϊκής στρατηγικής για τη βιομηχανία, υπογραμμίζοντας ότι η Γερμανία είναι μεν η τρίτη μεγαλύτερη οικονομία στον κόσμο, αλλά μόνο εφόσον αξιοποιηθεί η κοινή δύναμη της Ευρώπης μπορεί να ανταγωνιστεί ΗΠΑ και Κίνα. Παράλληλα με την ενίσχυση της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας και της εσωτερικής αγοράς, η κυρία Baerbock προτείνει την ανάπτυξη των εταιρικών σχέσεων της ΕΕ παγκοσμίως, με έμφαση στη διαφοροποίηση και την πολιτική περιορισμού των κινδύνων (de-risking). Όπως αναφέρει χαρακτηριστικά, τόσο η ΕΕ όσο και η Γερμανική Κυβέρνηση εργάζονται για τη μείωση των μονομερών εξαρτήσεων σε κρίσιμους τομείς, ιδίως από την Κίνα, καθώς και για την οικοδόμηση νέων εμπορικών εταιρικών σχέσεων και συμμαχιών σε παγκόσμιο επίπεδο.

Ερωτώμενη για το ενδεχόμενο επιβολής δασμών κατά της Κίνας και τη σχετική έρευνα που διεξάγει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η γ/ΥΠΕΞ υποστηρίζει πως, εφόσον η Κίνα δεν κάνει dumping τιμών που αντίκειται στους κανόνες του ΠΟΕ, τότε και η Ε.Ε. δεν χρειάζεται να λάβει μέτρα. Από την άλλη, σημειώνει χαρακτηριστικά ότι «δεν πρέπει να είμαστε αφελείς» και πως «όταν οι άλλοι δεν συμμορφώνονται με τους κανόνες, τότε αυτό μας ζημιώνει ως οικονομία». Συνεπώς, σύμφωνα με την κυρία Baerbock, «αν θέλουμε να προστατεύσουμε τα γερμανικά και ευρωπαϊκά συμφέροντα, δεν πρέπει να κλείνουμε τα μάτια, όταν κάποιος μετέρχεται αθέμιτων μεθόδων».

Σημειώνεται ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξετάζει, συγκεκριμένα, αν η Κίνα εφαρμόζει πρακτικές dumping σε ό,τι αφορά τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα. Η κύρια Baerbock τάσσεται εναντίον των εμπορικών διενέξεων και των ακραίων δασμών, αλλά υπογραμμίζει ότι η Γερμανία δεν πρέπει να παραβλέπει την πραγματικότητα, σημειώνοντας τη σπουδαιότητα της αυτοκινητοβιομηχανίας ως ραχοκοκαλιάς της γερμανικής βιομηχανίας.

Παρατηρεί δε ότι και στη βιομηχανία χάλυβα η Κίνα απωθεί – με τη μέθοδο των μαζικών επιδοτήσεων – τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις από την αγορά της. Συνεπώς, αν διαπιστωθεί ότι συμβαίνει κάτι αντίστοιχο σε σχέση με τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα και τις κρίσιμες τεχνολογίες, όπως οι σχετιζόμενες με τις μπαταρίες, η Ε.Ε. θα πρέπει να λάβει αντίμετρα προστασίας.

Θέλοντας να καταστήσει σαφείς τους κινδύνους που ενέχει η εξάρτηση από την Κίνα, η κυρία Baerbock αναφέρθηκε στην περίπτωση του γαλλίου: Στο Αμβούργο παραγόταν παλιότερο γάλλιο. Ωστόσο, σύμφωνα με τη γ/ΥΠΕΞ, οι Κινέζοι ανταγωνιστές μείωσαν απότομα τις τιμές με αποτέλεσμα η γερμανική εταιρεία να αποσυρθεί από την αγορά. Το αποτέλεσμα είναι ότι πλέον η Κίνα έχει μονοπώλιο στην εξαγωγή γαλλίου, το οποίο χρησιμοποιείται στα έξυπνα κινητά. Εάν η Κίνα σταματήσει τη διανομή της σπάνιας αυτής γαίας, «δεν θα έχουμε πλέον γάλλιο. Η Ιαπωνία το βίωσε αυτό με τις σπάνιες γαίες το 2010. Και γι' αυτό προειδοποιώ να μην είμαστε αφελείς. Η εξωτερική μας πολιτική αντιπροσωπεύει τον οικονομικό ρεαλισμό».

3. Νέα Επενδυτική Πρωτοβουλία AMAZON WEB SERVICES στην Γερμανία

Νέα σημαντική επενδυτική πρωτοβουλία πρόκειται να αναλάβει στη Γερμανία η αμερ/εταιρεία AMAZON WEBSERVICES. Σύμφωνα με πρόσφατες ανακοινώσεις της εταιρείας, το ύψος της επένδυσης που σχεδιάζει να υλοποιήσει θα ανέλθει στα 7,8 δις € (8,4 δις \$). Το μεγαλεπήβολο αυτό σχέδιο προγραμματίζεται να υλοποιηθεί σε βάθος χρόνου έως το 2040 και αποκλειστικό στόχο έχει την δημιουργία υποδομής υπολογιστικού νέφους ειδικά για την Ευρώπη.

Για το ίδιο θέμα η εταιρεία είχε ανακοινώσει σχέδια για αποθήκευση δεδομένων σε διακομιστές που βρίσκονται εντός της ΕΕ, με σκοπό την προστασία του απορρήτου των δεδομένων για την κυβέρνηση και τους πελάτες σε βιομηχανίες που υπόκεινται σε αυστηρό καθεστώς ρύθμισης.

Στις πρόσφατες ανακοινώσεις της η εταιρεία ενημέρωσε ότι θα προχωρήσει στην υλοποίηση της επένδυσης δημιουργώντας πολλά κέντρα δεδομένων (datacenters) στο κρατίδιο του Βρανδεμβούργου μέχρι τα τέλη του 2025, τα οποία θα είναι διαθέσιμα σε όλους τους πελάτες.

Η νέα επένδυση της AMAZON WEB SERVICES εκτιμάται ότι θα συνεισφέρει 17,2 δις € στο συνολικό ΑΕΠ με ορίζοντα έως το 2040 και θα υποστηρίξει κατά μέσο όρο 2.800 νέες θέσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης σε τοπικές γερμανικές επιχειρήσεις σε ετήσια βάση. Αυτές οι θέσεις, συμπεριλαμβανομένων των κατασκευών, της συντήρησης εγκαταστάσεων, της μηχανικής, των τηλεπικοινωνιών και άλλων θέσεων εργασίας στην ευρύτερη τοπική οικονομία, αποτελούν μέρος της αλυσίδας εφοδιασμού των κέντρων δεδομένων της AWS.

Επιπλέον, η AMAZON WEB SERVICES, στο πλαίσιο της γενικότερης επενδυτικής της πολιτικής, θα προχωρήσει στην δημιουργία νέων θέσεων εργασίας υψηλής εξειδίκευσης για την δημιουργία και λειτουργία των AWS European Sovereign Cloud. Οι νέες αυτές θέσεις εργασίας θα περιλαμβάνουν ειδικότητες, όπως μηχανικούς λογισμικού, προγραμματιστές συστημάτων και αρχιτέκτονες λύσεων. Όπως επισημαίνει η εταιρεία, αυτό αποτελεί μέρος της δέσμευσής της ότι όλες οι καθημερινές λειτουργίες του AWS European Sovereign Cloud θα ελέγχονται αποκλειστικά από προσωπικό που βρίσκεται στην ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε κέντρα δεδομένων, τεχνικής υποστήριξης και εξυπηρέτησης πελατών.

Τα τελευταία χρόνια η αμερ/AWS έχει ενισχύσει τις επενδύσεις της σε υποδομές, θέσεις εργασίας και δεξιότητες σε κοινότητες και χώρες σε όλη την Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένης και της Γερμανίας. Πιο συγκεκριμένα από το 2010 έως και σήμερα, η AWS έχει προχωρήσει σε επενδύσεις ύψους 150 δις € στα ΚΜ της ΕΕ, ενώ απασχολεί περισσότερους από 150.000 εργαζόμενους σε μόνιμους ρόλους στην Ευρωπαϊκή Ενιαία Αγορά. Όπως αναφέρει στην ανακοίνωσή της για το νέο φιλόδοξο επενδυτικό πρόγραμμα στο γ/Κρατίδιο του Βρανδεμβούργου, «η κυκλοφορία του AWS European Sovereign Cloud βασίζεται στην μακροπρόθεσμη δέσμευσή μας στην ΕΕ και στις συνεχείς επενδύσεις στο ψηφιακό της μέλλον».

Σημειώνεται επίσης ότι την περασμένη εβδομάδα, η αμερ/Τεχνολογική Εταιρεία ανακοίνωσε ότι θα βοηθήσει την γ/επιχείρηση Telefonica Germany προκειμένου μεταφέρει ένα εκατομμύριο πελάτες 5G στην δική της πλατφόρμα cloud από τα τέλη τρέχοντος μηνός Μαΐου και μετά.

Ε. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ – ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ/ ΗΜΕΡΙΔΕΣ

1. Ένωση Οικονομικών – Εμπορικών Συμβούλων (CWHR) –Πρωινό Εργασίας με BitKom

Η Ένωση Οικονομικών-Εμπορικών Συμβούλων και Ακολούθων Βερολίνου (Club Wirtschaft – und Handelsräte – CWHR), στο πλαίσιο των καθιερωμένων ενημερωτικών Ημερίδων για θέματα σημαντικού οικονομικού και επιχειρηματικού ενδιαφέροντος, πραγματοποίησε, σε συνεργασία με τη γ/Συνομοσπονδία Νεοφυών Επιχειρήσεων και Ψηφιοποίησης – BitKom, πρωινό εργασίας (29.05) με κύριο θέμα «εξελίξεις και προοπτικές προς την ταχύτερη ψηφιοποίηση της γ/οικονομίας, τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα». Στη συγκεκριμένη εκδήλωση στελέχη της BitKom αναφέρθηκαν αναλυτικά στην κατάσταση που επικρατεί, για την εφαρμογή της Ψηφιοποίησης και της Τεχνητής Νοημοσύνης, τόσο στον ιδιωτικό, όσο και στον δημόσιο τομέα.

Στην παρουσίαση του ο κ. L. Klingholz, Διευθύνων Σύμβουλος της BitKom για θέματα Τεχνητής Νοημοσύνης και Cloud Computing, αναφέρθηκε αναλυτικά στα θέματα που αφορούν την ταχύτερη ψηφιοποίηση και την υιοθέτηση της TN στο χώρο των επιχειρήσεων. Τα σημαντικότερα που προκύπτουν και καταδεικνύουν τα ταχύτερα βήματα που θα πρέπει να γίνουν, προκειμένου η γερμανική οικονομία μπορέσει να ανταποκριθεί στις νέες απαιτήσεις σχετικά με την εφαρμογή ψηφιακών τεχνολογιών και της TN, συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- τα δύο τρίτα των γερμανικών επιχειρήσεων – ποσοστό αρκετά υψηλό σύμφωνα με τον ομιλητή – υστερούν όσον αφορά την ψηφιοποίηση και απαιτείται να γίνουν πολλές προσπάθειες ακόμη, ώστε οι επιχειρήσεις είναι ικανές να αντέξουν στον εντεινόμενο ανταγωνισμό.
- η εφαρμογή και πλήρης υιοθέτηση της ψηφιοποίησης εντείνει τον ήδη υπάρχοντα έντονο ανταγωνισμό και περιέχει προκλήσεις.
- η τεχνολογία του μέλλοντος, την οποία οι γερμανικές επιχειρήσεις οφείλουν να εφαρμόσουν είναι η TN, η οποία, κατά κύριο λόγο, θεωρείται ως μοναδική ευκαιρία για την πλειοψηφία των επιχειρήσεων.
- οι περισσότερες επιχειρήσεις καλούνται να λειτουργήσουν σε ένα εντελώς διαφορετικό και νέο ψηφιακό περιβάλλον. Συγχρόνως θέλουν να προχωρήσουν στην πραγματοποίηση νέων επενδύσεων που συνδέονται αποκλειστικά με την εφαρμογή της TN.
- η εφαρμογή της TN ενισχύει την ανταγωνιστικότητα.

Δεύτερη σημαντική παράμετρος στην οποία αναφέρθηκε αναλυτικά στην παρουσίασή της η κα. S. Vogt-Hohenlinde, Επικεφαλής Περιφερειακής Πολιτικής και Ψηφιακής Κοινωνίας (Head of Regional Policy & Digital Society), είναι τα προβλήματα που παρουσιάζονται στην υιοθέτηση της ψηφιοποίησης κυρίως σε τομείς και υπηρεσίες του γερμανικού Δημόσιου Τομέα. Ιδιαίτερα αναφέρθηκε στο κατά πόσον έχει προχωρήσει η ψηφιοποίηση υπηρεσιών και λειτουργιών και στα προβλήματα που αναφέρονται κυρίως λόγω του ομοσπονδιακού χαρακτήρα της Γερμανίας και των διαφορετικών αποφάσεων που λαμβάνονται σε περιφερειακό επίπεδο για την ταχύτερη εφαρμογή της ψηφιοποίησης.

Για την προώθηση της ψηφιοποίησης στα ομόσπονδα Κρατίδια, υπάρχουν 26 δείκτες που εφαρμόζονται και επί τη βάση των οποίων γίνεται η αξιολόγηση για την πρόοδό τους ως προς την ταχύτερη λήψη σχετικών αποφάσεων. Οι 26 αυτοί δείκτες καλύπτουν τέσσερις βασικές κατηγορίες: Ψηφιακή Οικονομία, Ψηφιακές Υποδομές, Διακυβέρνηση και Ψηφιακή Διοίκηση και Ψηφιακή Κοινωνία.

Επίσης αναφέρθηκε στην κατάταξη των ομόσπονδων κρατιδίων, όσον αφορά στην πρόοδο για την εφαρμογή της ψηφιοποίησης, κατάταξη η οποία έχει ως ακολούθως:

1. Αμβούργο 73,5 μονάδες
2. Βερολίνο, 71,5 μονάδες (το κρατίδιο του Βερολίνου βρίσκεται σε αρκετά υψηλή θέση για την εφαρμογή της ψηφιοποίησης, αποτελώντας το κέντρο λειτουργίας των νεοφυών επιχειρήσεων καθώς και της ταχύτερης ψηφιοποίησης πολλών υπηρεσιών σε τομείς του Δημόσιου Τομέα).
3. Βαυαρία, 66,9 μονάδες
4. Βάδη-Βυρτεμβέργη, 64,5 μονάδες
5. Έσση, 64,0 μονάδες
6. Βόρειος Ρηνανία-Βεστφαλία, 61,9 μονάδες
7. Schleswig-Holstein, 61,2 μονάδες
8. Σαξονία, 59,5 μονάδες
9. Βρέμη, 59,1 μονάδες
10. Κάτω Σαξονία, 59,0 μονάδες
11. Βρανδεμβούργο, 56,6 μονάδες
12. Saarland, 56,1 μονάδες
13. Ρηνανία-Παλατινάτο, 54,1 μονάδες
14. Μεκλεμβούργο-Δυτική Πομερανία, 53,2 μονάδες
15. Σαξονία – Anhalt, 52,2 μονάδες
16. Θουριγγία, 49,6 μονάδες

Τέλος, στην παρουσίασή του, ο κ. J. Hadziselimovic, Project Lead Smart Country Convention – Messe Berlin, αναφέρθηκε στο προσεχές Διεθνές Ψηφιακό Συνέδριο – SCCON 2024

(Βερολίνο, 15-17.10.2024), στο οποίο τιμώμενη χώρα θα είναι η Λετονία. Επίσης αναφέρθηκε και στο περασμένο, επιτυχημένο όπως τόνισε, Διεθνές Ψηφιακό Συνέδριο 2023 (SSCON 2023), κάνοντας ιδιαίτερη αναφορά, μεταξύ των άλλων και στην συμμετοχή και παρουσίαση του Έλληνα Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης κ. Δ. Παπαστεργίου για την πρόοδο που έχει σημειώσει η Ελλάδα στο τομέα της ψηφιοποίησης και της ψηφιακής διακυβέρνησης.

Ουσιαστικό συμπέρασμα που προκύπτει από την συγκεκριμένη εκδήλωση είναι ότι γερμανική οικονομία και Δημόσιος Τομέας οφείλουν να προχωρήσουν με εντατικούς ρυθμούς για την υιοθέτηση της ψηφιοποίησης και των νέων ψηφιακών τεχνολογιών που συνδέονται άμεσα με την TN.

- Πλείονα στοιχεία, τα οποία επικαιροποιούνται διαρκώς, για τη γερμανική αγορά και τις οικονομικές εξελίξεις στη Γερμανία προσφέρει η [ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ Βερολίνου](#).
- Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν, κατόπιν εγγραφής τους στον κάτωθι υπερσύνδεσμο της διαδικτυακής πύλης AGORA, να λαμβάνουν εξατομικευμένη οικονομική πληροφόρηση σχετικά με χώρες και κατηγορίες οικονομικής δραστηριότητας ενδιαφέροντός τους με τη συχνότητα που επιθυμούν (ημερήσια, εβδομαδιαία, μηνιαία): <https://agora.mfa.gr/component/users/?view=registration&Itemid=949>